

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci stěžovatele **A. K.** za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 64 Az 74/2005 - 33,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 12. 2006, č. j. 64 Az 74/2005 – 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel kasační stížností napadá v záhlaví označené usnesení Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým mu nebyl ustanoven zástupce z řad advokátů a ve kterém byl současně krajským soudem vyzván, aby ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení tohoto usnesení doložil do spisu plnou moc udělenou advokátovi, který jej bude zastupovat v řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti v první řadě soud žádal o bezplatné ustanovení právního zástupce z řad advokátů a o tlumočnicka do ukrajinského jazyka. K samotnému usnesení o neustanovení zástupce pak uvedl, že s ním nesouhlasí, neboť mu bylo doručeno dne 1. 3. 2007 již současně s formulářem k prokázání majetkových, výdělkových a osobních poměrů (vzor 060; dále jen „formulář“), a to dokonce v jedné obálce.

Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil následující relevantní skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Žalobou doručenu krajskému soudu dne 7. 6. 2005 stěžovatel napadl rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 26. 5. 2005, č. j. OAM-936/VL-07-19-2005, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu

jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud tuto žalobu zamítl rozsudkem ze dne 4. 9. 2006, č. j. 64 Az 74/2005 - 18, proti němuž stěžovatel brojil kasační stížností podanou dne 13. 11. 2006, jejíž součástí byla mimo jiné i žádost o bezplatné ustanovení právního zástupce. Téhož dne stěžovatel v souvisejícím podání soudu oznámil svou doručovací adresu, odlišnou od adresy pobytu uvedené v kasační stížnosti. Krajský soud však formulář zaslal stěžovateli právě na adresu pobytu. Jelikož si zde stěžovatel zásilku nepřevzal a dle právního názoru krajského soudu nastaly účinky fikce doručení [ve smyslu ustanovení § 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), aplikovatelného ve správním soudnictví dle § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], vydal krajský soud napadené usnesení o neustanovení zástupce (usnesení ze dne 20. 12. 2006, č. j. 64 Az 74/2005 - 33), které považoval za doručené na tutéž adresu stejným způsobem. Kasační stížnost se spisy pak po marném uplynutí lhůty k doložení plné moci stěžovatelem zvolenému advokátovi předložil Nejvyššímu správnímu soudu, přičemž v předkládací zprávě uvedl, že stěžovatel není zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud spis vrátil krajskému soudu a vytkl mu procesní vadu při doručování výše zmíněného formuláře i usnesení o neustanovení zástupce. Krajský soud tedy zaslal obě písemnosti na adresu, kterou uvedl stěžovatel jako adresu pro doručování písemností, a to obě současně v téže obálce. Stěžovatel si zde zásilku vyzvedl, vyplněný formulář zaslal soudu zpět a proti usnesení o neustanovení zástupce podal kasační stížnost.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Stěžovatel formálně nepodřadil své námitky pod důvody kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., což ovšem nebylo jeho zákonnou povinností. Pro posouzení náležitostí kasační stížnosti je podstatné, že stěžovatel řádně vymezil a formuloval kasační námitky. Ty obsahově odpovídají důvodu uvedenému v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně namítané vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato je důvodná.

Jednou z podmínek řízení o kasační stížnosti je, že stěžovatel jako fyzická osoba musí být podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem, pokud sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Z tohoto zákonného ustanovení vycházel krajský soud, když zasláním příslušného formuláře zkoumal, zda stěžovatel splňuje podmínky pro bezplatné ustanovení zástupce, který by jej v řízení o kasační stížnosti zastupoval. V této souvislosti je nutno vzít v úvahu také fakt, že stěžovatel není zastoupen ani v tomto řízení o kasační stížnosti proti usnesení o neustanovení zástupce. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 – 41, však platí, že „v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.)“. V tomto řízení tedy nebylo třeba zkoumat, zda je stěžovatel řádně zastoupen advokátem.

S. ř. s. upravuje doručování pouze v některých jednotlivostech a v dalším odkazuje v § 42 odst. 5 na ustanovení § 45 a následující o. s. ř. Dle § 46 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. platí, že *jestliže o to fyzická osoba požádá, soud předá písemnost k doručení na adresu jiného*

místa v České republice, kterou mu sdělila. Stěžovatel soudu sdělil doručovací adresu odlišnou od místa jím uvedeného pobytu, soud mu však na tuto adresu nedoručoval a citované ustanovení tak porušil. Když pak následně opakovaně doručil formulář již správně na adresu pro doručování písemností, měl vyhodnotit stěžovatelem sdělené údaje a teprve potom na jejich základě rozhodnout o ustanovení či neustanovení zástupce z řad advokátů. Pokud stěžovatel formulář zaslaný soudem vyplnil a odeslal jej soudu zpět, nemůže za takové procesní situace obstát usnesení vydané před tímto datem, nadto odůvodněné tím, že stěžovatel na výzvu k prokázání svých majetkových, výdělkových a osobních poměrů nereagoval. Napadené usnesení krajského soudu bylo vydáno po neúčinně doručené výzvě stěžovateli, kdežto na výzvu, které stěžovatel po řádném doručení vyhověl, krajský soud již nijak nezareagoval.

V dalším řízení je krajský soud povinen řádně posoudit stěžovatelem sdělené údaje relevantní pro posouzení nároku na bezplatné ustanovení zástupce z řad advokátů (či si v případě potřeby vyžádat další potřebné informace) a na základě tohoto posouzení vydat odpovídající rozhodnutí. Teprve po vydání zákonného rozhodnutí o ustanovení zástupce bude možno rozhodnout o kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku ve věci azylu.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud pochybil, když považoval za zákonné své usnesení, které vydal na podkladě neúčinně doručené výzvy. Jelikož v posuzovaném případě nebyly za dané procesní situace splněny podmínky pro vydání tohoto usnesení, Nejvyšší správní soud jej pro nezákonnost zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v něm povinen v souladu s vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu, jímž je dle ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán, znovu posoudit žádost stěžovatele.

V novém rozhodnutí pak krajský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu